

# ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-00744/2020-ERU

V Ostravě dne 20. července 2021

Č. j. 00744-17/2020-ERU

## USNESENÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán dle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve společném správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-00744/2020-ERU, zahájeném dne 4. března 2020 z moci úřední dle ust. § 78 a ust. § 88 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupků, kterým je

společnost **General Energy a.s.**,

se sídlem Mariánské náměstí 617/1, Komárov, 617 00 Brno, IČO: 069 35 427,

ve věci podezření ze spáchání 96 přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“), a 23 přestupků podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, rozhodl

**t a k t o :**

**Společné správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem s obviněným z přestupků, společností General Energy a.s., se sídlem Mariánské náměstí 617/1, Komárov, 617 00 Brno, IČO: 069 35 427 (dále též jen „účastník řízení“), pod sp. zn. OSR-00744/2020-ERU pro podezření ze spáchání**

- **96 přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona**, kterých se měl dopustit tím, že jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. 141834944 v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny uvedl nepravdivé informace, když dne 25. února 2019 v případech odběrných míst specifikovaných v Příloze č. 1 rozhodnutí č. j. 00744-9/2020-ERU (dále jen „Příloha č. 1“), v informačním systému společnosti OTE, a.s., se sídlem Praha 8 – Karlín, Sokolovská 192/79, PSČ 186 00, IČO: 264 63 318 (dále jen „operátor trhu“), uvedl nepravdivou informaci, že disponuje písemným vyjádřením zákazníků specifikovaných v Příloze č. 1, ze kterých je zřejmé, že tito zákazníci hodlají změnit dodavatele elektřiny, a
- **23 přestupků podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona**, kterých se měl dopustit tím, že jakožto držitel licence na obchod s plynem č. 241834945 v rozporu s ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu uvedl nepravdivé informace, když dne 25. února 2019 v případech odběrných míst specifikovaných v Příloze č. 2 rozhodnutí č. j. 00744-9/2020-ERU (dále jen „Příloha č. 2“), v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že disponuje písemným vyjádřením zákazníků specifikovaných v Příloze č. 2, ze kterých je zřejmé, že tito zákazníci hodlají změnit dodavatele plynu,

**se v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky**

**z a s t a v u j e ,**

neboť skutky, o nichž se vede řízení, nejsou přestupky.

## **O d ů v o d n ě n í**

### **I. Zjištění předcházející správnímu řízení**

- [1] V rámci šetření provedeného Energetickým regulačním úřadem (dále také „ERÚ“ či „správní orgán“) pod sp. zn. 03297/2019-ERU bylo zjištěno, že se účastník řízení mohl dopustit porušení ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona a ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona tím, že při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny a plynu pro odběrná místa zákazníků specifikovaných v Příloze č. 1 a Příloze č. 2 rozhodnutí č. j. 00744-9/2020-ERU (dále jen „Zákazníci“) uvedl, že disponuje písemným vyjádřením Zákazníků, ze kterých je zřejmé, že tito Zákazníci hodlají změnit dodavatele, kdy tato informace dle šetření nebyla pravdivá.

### **II. Průběh správního řízení**

- [2] Dne 22. ledna 2020 správní orgán převzal do správního spisu sp. zn. OSR-00744/2020-ERU spis šetření vedený pod sp. zn. 03297/2019-ERU, o čemž vyhotovil téhož dne Záznam o vložení do spisu, č. j. 00744-2/2020-ERU.
- [3] Po vyhodnocení všech skutečností zjištěných při provedeném šetření zahájil ERÚ s účastníkem řízení podle ust. § 78 a ust. § 88 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu společné správní řízení sp. zn. OSR-00744/2020-ERU z moci úřední. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 4. března 2020, č. j. 00744-3/2020-ERU, bylo účastníku řízení doručeno tentýž den. Prostřednictvím oznámení o zahájení správního řízení byl účastník řízení současně poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv.
- [4] Dne 6. dubna 2020 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, č. j. 00744-7/2020-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníku řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo účastníku řízení doručeno téhož dne.
- [5] Dne 16. dubna 2020 se účastník řízení vyjádřil přípisem nazvaným „Doplnění podkladů a sdělení majetkových poměrů“.
- [6] Dne 11. května 2020 vydal ERÚ rozhodnutí č. j. 00744-9/2020-ERU, kterým uznal účastníka řízení vinným ze spáchání 96 přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona a 23 přestupků podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, výrokem III. mu uložil pokutu ve výši 100 000 Kč a výrokem IV. povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Rozhodnutí bylo účastníku řízení doručeno dne 11. května 2020.
- [7] Dne 26. května 2020 podal účastník řízení proti rozhodnutí č. j. 00744-9/2020-ERU rozklad, který po výzvě doplnil dne 8. června 2020.
- [8] O rozkladu účastníka řízení bylo rozhodnuto rozhodnutím Rady Energetického regulačního úřadu č. j. 00744-16/2020-ERU ze dne 18. května 2021 tak, že rozhodnutí č. j. 00744-9/2020-ERU bylo zrušeno a věc byla vrácena prvostupňovému orgánu k novému projednání.

### **III. Popis skutkového stavu**

- [9] Správní orgán z úřední činnosti zjistil, že účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141834944 s termínem zahájení licencované činnosti ode dne 24. dubna 2018 a licence na obchod s plynem č. 241834945 s termínem zahájení licencované činnosti ode dne 24. dubna 2018.
- [10] Ke dni 1. března 2019 došlo v [ ] odběrných předávacích místech (dále též „OPM“) elektřiny a [ ] OPM plynu ke změně dodavatele, přičemž stávající dodavatel, společnost ČEZ Prodej, a.s., IČO: 272 32 433, požádal o pozastavení procesu změny dodavatele z důvodu, že nedošlo k ukončení smluv se stávajícím dodavatelem, jejichž předmětem je dodávka elektřiny nebo plynu. V informačním systému operátora trhu byl evidován ode dne 1. března 2019 u [ ] OPM zákazníků elektřiny a u [ ] OPM zákazníků plynu jako obchodník účastník řízení, který dne 25. února 2019 uvedl, že v případě výše uvedených OPM, disponuje písemným souhlasem zákazníků se změnou dodavatele, na základě čehož bylo pokračováno v procesu změny dodavatele.
- [11] Účastník řízení doložil kopie smluv o sdružených službách dodávky elektřiny nebo plynu, kopie plných mocí, a u některých odběrných míst souhlasy zákazníků se změnou dodavatele a zaplacení deaktivčního poplatku (souhlasy podepsané zákazníky).
- [12] Písemný souhlas, ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele, účastník řízení nedoložil u [ ] OPM elektřiny a [ ] OPM plynu Zákazníků, respektive až ve správním řízení doložil tyto souhlasy bez uvedení data jejich udělení.
- [13] Účastník řízení za podklad pro změnu dodavatele pro uvedená odběrná místa považuje dokument o udělení plné moci, na jehož základě je zmocněnec mj. oprávněn učinit veškerá právní jednání a úkony spojené se změnou dodavatele zemního plynu a/nebo elektřiny, jako jsou např. souhlasy zmocnitele se změnou dodavatele.

### **IV. Právní hodnocení**

#### **IV. I. Použitá právní úprava**

- [14] Podle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [15] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.
- [16] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon, oba zákony ve znění účinném v době, kdy měla být vytýkaná jednání spáchána.

#### **IV. II. Obecný právní rámec**

- [17] Přestupku ve smyslu ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona se držitel licence na obchod s elektřinou dopustí tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 30 odst. 2 téhož zákona.
- [18] Podle ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona je obchodník s elektřinou povinen při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění volby nebo změny dodavatele elektřiny uvádět pravdivé a úplné informace a na žádost ERÚ předložit údaje a podklady sloužící k jejich ověření (v rámci tohoto správního řízení se pak správní orgán zaměřil na povinnost obchodníka s elektřinou uvádět pravdivé informace při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny).

- [19] V dotčeném období roku 2019 postup při změně dodavatele elektřiny upravovala vyhláška č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, ve znění účinném do 30. června 2020 (dále jen „Vyhláška o pravidlech trhu s elektřinou“).
- [20] Podle ust. § 37 odst. 3 Vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou v případě, že stávající dodavatel podá žádost o pozastavení procesu změny dodavatele, avšak nový dodavatel na základě opětovného písemného vyjádření zákazníka, ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele, potvrdí v informačním systému operátora trhu žádost o změnu dodavatele, a to nejpozději do 14.00 hodin osmého pracovního dne ode dne předání informací podle ust. § 33 odst. 6 Vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou, operátor trhu pokračuje v procesu změny dodavatele. V opačném případě operátor trhu proces změny dodavatele ukončí a neprodleně o této skutečnosti informuje stávajícího dodavatele, nového dodavatele, všechny dotčené subjekty zúčtování a provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy.
- [21] Přestupku ve smyslu ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona se držitel licence na obchod s plynem dopustí tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 61 odst. 2 téhož zákona.
- [22] Podle ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona je obchodník s plynem povinen při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění volby nebo změny dodavatele plynu uvádět pravdivé a úplné informace a na žádost ERÚ předložit údaje a podklady sloužící k jejich ověření (v rámci tohoto správního řízení se pak správní orgán zaměřil na povinnost obchodníka s plynem uvádět pravdivé informace při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu).
- [23] V dotčeném období roku 2019 postup při změně dodavatele plynu upravovala vyhláška č. 349/2015 Sb., o Pravidlech trhu s plynem, ve znění účinném do 30. června 2019 (dále jen „Vyhláška o pravidlech trhu s plynem“).
- [24] Podle ust. § 112 odst. 3 Vyhlášky o pravidlech trhu s plynem v případě, že stávající dodavatel plynu požádal o zastavení standardní změny dodavatele plynu podle ust. § 111 odst. 3 Vyhlášky o pravidlech trhu s plynem, avšak nový dodavatel plynu na základě písemného vyjádření zákazníka, ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele, potvrdí v informačním systému operátora trhu podanou žádost o změnu dodavatele, a to nejpozději do osmého pracovního dne ode dne podání informace operátorem trhu podle ust. § 110 odst. 4 Vyhlášky o pravidlech trhu s plynem do 14:00:00 hodin, operátor trhu pokračuje v procesu změny dodavatele.

#### **IV. III. Právní posouzení skutků**

- [25] Správní orgán se musel opětovně zabývat právním posouzením jednání účastníka řízení, s přihlédnutím k závaznému právnímu názoru vyslovenému v rozhodnutí Rady Energetického regulačního úřadu č. j. 00744-16/2020-ERU ze dne 18. května 2021.
- [26] S ohledem na právní úpravu vyhlášek o pravidlech trhu není jasné, jak má postupovat dodavatel, který má zákazníkem udělenou plnou moc k provádění všech úkonů v rámci změny dodavatele. Správní orgán je toho názoru, že aby nový dodavatel mohl za zmocnitele jednat tak specifickým způsobem, jako je např. právě vyhotovení písemného souhlasu se změnou dodavatele, musí k tomu být zmocněn výslovně, nikoliv pouze paušálním odkazem na provádění všech úkonů v rámci změny dodavatele. Účastník řízení byl Zákazníky výslovně zmocněn mj. k podepisování souhlasů zmocnitele (tj. Zákazníků) se změnou dodavatele. Pokud tedy takový souhlas sám vyhotovil, nepřekročil tím zástupčí oprávnění.
- [27] Posuzované plné moci tak mohou být podkladem k tomu, aby si na jejich základě účastník řízení předmětná písemná vyjádření vyhotovil, resp. je v zastoupení zákazníka podepsal, jelikož došlo k výslovnému projevu vůle Zákazníků, aby za ně účastník řízení jednal jejich jménem.

- [28] Správní orgán má za to, že postup, kdy dodavatel na základě plné moci sám jedná za zákazníka (např. právě když si vyhotoví opětovný souhlas se změnou dodavatele, k čemuž je výslovně zmocněn), sice popírá smysl právní úpravy, nejde však o postup nedovolený. Zároveň se však jedná pouze o případy, kdy zákazník udělí takovou plnou moc přímo dodavateli, který činí kroky v informačním systému operátora trhu směřující ke změně dodavatele. Pokud by do smluvních vztahů zasahovala třetí strana přímo zmocněná zákazníkem (např. zprostředkovatel), musel by si dodavatel od takového subjektu souhlas se změnou dodavatele obstarat bez výjimek. V takovém případě by totiž obě právní jednání, tj. vyjádření ke změně dodavatele a jeho potvrzení v systému operátora trhu, nečinila jedna osoba, u které by první uvedené jednání bylo pouze formálním úkonem.
- [29] S ohledem na rozdílné úpravy vyhlášek dále správní orgán posoudil jednání účastníka řízení samostatně pro oblasti elektřiny a plynu.

#### **IV. III. I. Písemný souhlas zákazníka se změnou dodavatele elektřiny**

- [30] Podle ust. § 37 odst. 3 Vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou v případě, že stávající dodavatel podá žádost o pozastavení procesu změny dodavatele, avšak nový dodavatel na základě opětovného písemného vyjádření zákazníka, ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele, potvrdí v informačním systému operátora trhu žádost o změnu dodavatele, a to nejpozději do 14.00 hodin osmého pracovního dne ode dne předání informací podle ust. § 33 odst. 6 Vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou, operátor trhu pokračuje v procesu změny dodavatele.
- [31] Z užití slovního spojení „opětovného písemného vyjádření“ vyplývá, že v případě změn dodavatele elektřiny by se mělo jednat až o následné právní jednání, které proběhne po žádosti o pozastavení procesu změny dodavatele. Není však stanoveno, že by zákazník takové právní jednání musel činit osobně, tj. že by v souladu s obecnou občanskoprávní úpravou nemohl k takovému jednání zmocnit jinou osobu.
- [32] Jak již bylo uvedeno výše, v případě, že bude k vyhotovení tohoto vyjádření zplnomocněn přímo dodavatel, který fakticky provádí kroky změny dodavatele v systému operátora trhu, jednalo by se v případě písemného vyjádření o nadbytečný a čistě formální úkon. Absence tohoto mezikroku neznamená, že dodavatel při potvrzení žádosti o změnu dodavatele uvádí nepravdivé informace a není tím porušeno ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona.
- [33] S ohledem na výše uvedené správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení ve vztahu k Zákazníkům uvedeným v Příloze č. 1 nenaplnuje formální znak přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona a je na místě správní řízení v této části zastavit podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky.

#### **IV. III. II. Písemný souhlas zákazníka se změnou dodavatele plynu**

- [34] Podle ust. § 112 odst. 3 Vyhlášky o pravidlech trhu s plynem v případě, že stávající dodavatel plynu požádal o zastavení standardní změny dodavatele plynu podle ust. § 111 odst. 3 Vyhlášky o pravidlech trhu s plynem, avšak nový dodavatel plynu na základě písemného vyjádření zákazníka, ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele, potvrdí v informačním systému operátora trhu podanou žádost o změnu dodavatele, a to nejpozději do osmého pracovního dne ode dne podání informace operátorem trhu podle ust. § 110 odst. 4 Vyhlášky o pravidlech trhu s plynem do 14:00:00 hodin, operátor trhu pokračuje v procesu změny dodavatele.
- [35] Oproti právní úpravě podle Vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou zde chybí slovo „opětovného“, z čehož vyplývá, že v případě změn dodavatele plynu může jít i o právní jednání učiněné dříve, např. již při uzavírání smlouvy s novým dodavatelem. Rovněž v případě změn dodavatele plynu není stanoveno, že by zákazník takové právní jednání musel činit osobně, tj. že by v souladu s obecnou občanskoprávní úpravou nemohl k takovému jednání zmocnit jinou osobu.

- [36] I zde má správní orgán za to, že v případě totožnosti osoby zplnomocněné k vyhotovení takového písemného vyjádření a zároveň provádějící kroky změny dodavatele v systému operátora trhu je toto vyjádření nadbytečné a čistě formální úkon. Absence tohoto mezikroku neznámá, že dodavatel při potvrzení žádosti o změnu dodavatele uvádí nepravdivé informace a není tím porušeno ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona.
- [37] S ohledem na výše uvedené správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení ve vztahu k Zákazníkům uvedeným v Příloze č. 2 nenaplnuje formální znak přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona a je na místě správní řízení i v této části zastavit podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky.

### **Poučení**

Proti tomuto usnesení lze podat rozklad Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení usnesení, nejpozději však do uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené usnesení připraveno k vyzvednutí. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Marek Gruner, v. r.  
oprávněná úřední osoba  
oddělení sankčních řízení Ostrava

Obdrží: Společnost General Energy a.s.